

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DÜNYA SU GELİŞİM RAPORU 2015

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR DÜNYA İÇİN SU

YÖNETİCİ ÖZETİ

Resmi olmayan çeviri (Unofficial translation)

Su, sürdürülebilir kalkınmanın merkezinde yer alır. Su kaynakları ve sağladıkları çeşitli hizmetler, yoksulluğun azaltılması, ekonomik büyüme ve çevresel sürdürülebilirlik için dayanak oluşturmaktadır. Gıda ve enerji güvenliğinden insan ve çevre sağlığına; su, sosyal refah ve kapsayıcı büyüme alanlarındaki gelişmelere katkıda bulunarak milyarlarca insanın geçimini etkilemektedir.

2050 Vizyonu: Sürdürülebilir bir dünyada su

Yakın gelecekte ulaşılabilir olan bir sürdürülebilir dünyada, su ve ilgili kaynaklar, sağlam bir ekonomide insan refahı ve ekosistem bütünlüğünün desteği ile yönetilmektedir. Herkes için adil olarak genişletilmiş ve verimli bir biçimde yönetilen altyapının yardımıyla, her insanın temel ihtiyaçlarını karşılaması için yeterli miktarda ve temiz suya ulaşımı sağlanmaktadır: böylece güvenilir ve uygun fiyatlı su temini ve hıfzıssıhha hizmetleri sayesinde sağlıklı yaşam biçimleri ve davranışlar kolayca idame ettirilir. Su kaynakları yönetimi, altyapı ve hizmet sunumu sürdürülebilir olarak finanse edilmektedir. Atıksuyun enerji, gıda ve temiz su kullanımında kazanç sağlamak üzere yeniden kullanım için bir kaynak sayılmasıyla, suyun tüm biçimleri usulüne uygun olarak değerlendirilir. İnsan yerleşkeleri, kırılabilirliği azaltan ve su nedenli afetlere karşı olan direnci artıran uygun önlemlerle doğal su döngüsü ve bunu destekleyen ekosistemler ile uyum içinde gelişmektedirler. Su kaynaklarının geliştirilmesine, yönetimine ve kullanımına – ve insan haklarına – yönelik entegre yaklaşımlar bir norm haline gelmiştir. Su, adil ve şeffaf bir kurumsal çerçeve kapsamında, bir dizi kabiliyetli ve bilgili kuruluşun rehberliğinde, profesyoneller ve vatandaşlar olarak kadınların ve erkeklerin tam potansiyellerinden yararlanılarak katılımcı bir şekilde yönetilmektedir.

Evoluzione
Painting by Rhae

Sürdürülemez Büyümenin Sonuçları

Sürdürülemez kalkınma yolları ve yönetim başarısızlıkları, su kaynaklarının sosyal ve ekonomik faydalar üretme kapasitesini riske atarak onların kalitesini ve kullanılabilirliğini etkilemiştir. Tatlı su talebi artmaktadır. Talep ve sınırlı miktardaki kaynak arasındaki denge onarılmadığı sürece, dünya giderek şiddetlenen küresel su açığı ile karşı karşıya gelecektir.

Küresel su talebi büyük ölçüde nüfus artışı, kentleşme, gıda ve enerji güvenliği politikaları ve ticari küreselleşme, değişen beslenme biçimleri ve artan tüketim gibi makro-ekonomik süreçlerden etkilenir. 2050 yılına kadar, küresel su talebinin, başlıca artan imalat talepleri, termal elektrik üretimi ve evsel kullanım sebebiyle %55 oranında artacağı öngörülmektedir.

Rekabet halindeki talepler, hayata geçirilmesi güç su dağıtım uygulamalarına neden olup, özellikle gıda üretimi ve enerji gibi sürdürülebilir kalkınma açısından kritik sektörlerin genişlemesini sınırlamaktadır. Su için rekabet (su 'kullanımı' ve su 'kullanıcıları' arasındaki rekabet) yerel ekonomiler ve insan refahı üzerinde önemli etkiler bırakarak, yerel anlaşmazlık risklerinin ve hizmetlere erişimde süregelen eşitsizliklerin artmasında rol oynamaktadır.

Aşırı miktarda su çıkarımı genellikle, ekonomik büyüme amaçlı kaynak kullanımının iyi yönetilmediği ve gerekli kontrollerin uygulanmadığı, modern olmayan yöntemlerle yapılan doğal kaynak kullanımı ve yönetim şekillerinin bir sonucudur. Mevcut durumda dünyadaki akiferlerin tahmini olarak %20'si aşırı kullanım yoluyla istismar edilmekte ve yeraltı suyu kaynakları azalmaktadır. Hız kesmeden devam eden kentleşme, uygun olmayan tarımsal uygulamalar, ormanların tahrip edilmesi ve kirlilik yoluyla ekosistemlerin bozulması; temiz suyun da dâhil olduğu, çevrenin ekosistem hizmetleri sağlama kapasitesine zarar veren başlıca faktörlerdir.

Süregelen yoksulluk, su temini ve hıfzıssıhha hizmetlerine olan adaletsiz erişim, yetersiz finansman ve su kaynaklarının durumu, kullanımı ve yönetimi hakkındaki eksik bilgiler; su kaynaklarının yönetimi ve bunun sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmadaki yardımcı rolü üzerinde ilave kısıtlamalar yaratmaktadır.

Su ve Sürdürülebilir Kalkınmanın Üç Boyutu

Sürdürülebilir kalkınmanın her üç boyutundaki – sosyal, ekonomik ve çevresel – ilerlemeler; tükenebilir ve genellikle hassas su kaynakları ve bu kaynakların hizmet ve fayda sağlamak amacıyla yönetilme biçimlerinin dayattığı sınırlara bağlıdır.

Yoksulluk ve sosyal eşitlik

Evsel su kaynaklarına erişim bir ailenin sağlığı ve sosyal itibarı için kritik olsa da, tarım ve aile işletmeleri açısından suya erişim; geçim olanaklarını uygulamaya koymak, gelir sağlamak ve ekonomik üretkenliğe katkıda bulunmak açısından hayati önem taşır. Geliştirilmiş su yönetimi ve hizmetlerine yatırım yapmak, yoksulluğu azaltmaya yardımcı olup ekonomik büyümeyi devam ettirebilir. Suya yoksulluk odaklı müdahaleler; daha iyi sağlık durumu, azalan sağlık masrafları, verimlilik artışı ve zaman tasarrufu yoluyla, geliştirilmiş su ve hıfzıssıhha hizmetlerinden doğrudan yararlanan milyarlarca yoksul insan için bir fark yaratabilir.

Ekonomik büyümenin kendisi, geniş çaplı bir toplumsal ilerlemenin garantisi değildir. Çoğu ülkede zengin ve yoksul arasında olduğu gibi, yeni fırsatları değerlendirebilen ve değerlendiremeyenler arasında da büyük – ve genellikle büyümekte olan – bir uçurum vardır. Temiz içme suyu ve hıfzıssıhhaya erişim bir insan hakkıdır, ancak bunun dünyada sınırlı olarak uygulanması, özellikle yoksullar, kadınlar ve çocuklar üzerinde orantısız etkilere neden olur.

Ekonomik gelişme

Su; gıda, enerji ve imalat da dâhil olmak üzere mal ve hizmetlerin birçoğunun üretiminde önemli bir kaynaktır. Kullanıcının ihtiyacı olan yerdeki su rezervi (miktar ve kalite), ekonomik faaliyetlere yapılan sürdürülebilir finansal yatırımları desteklemek amacıyla güvenli ve öngörülebilir olmalıdır. Hem ağır hem de hafif altyapı için yapılan, yeterli finanse edilmiş, işletilen ve sürdürülen akıllı yatırımlar; ekonominin üretim ile ilgili çok sayıdaki alanında olan gelişmeleri teşvik eden gerekli yapısal değişiklikleri kolaylaştırır. Bu genellikle ekonomik kalkınmanın kendi kendine yeten dinamiğini güçlendirerek, sağlık ve eğitim harcamalarını artırmak için daha fazla gelir fırsatı oluşması anlamına gelir.

Arıtılmamış evsel ve endüstriyel atıksuların yanısıra tarımsal akış sularından gelen kirlilik de ekosistemlerin su ile ilgili hizmetleri sağlama kapasitesini zayıflatır.

*Batı Kalimantan'daki Sentarum Gölü (Endonezya) dünyanın en çeşitli sulak ekosistemlerinden biridir.
Fotoğraf: Ramadian Bachtiar/CIFOR*

Mevcut en iyi teknolojilerin kullanımlarının kolaylaştırılması, su temini, üretim ve verim ile ilgili yönetim sistemlerinin teşviki ve su dağıtım mekanizmalarının geliştirilmesiyle birçok fayda elde edilebilir. Bu tarz müdahale ve yatırımlar, su kullanımındaki sürekli artış ile su temini ve ekonominin bağlı olduğu önemli çevresel değerleri koruma ihtiyacı arasında uzlaşma sağlar.

Çevre koruma ve ekosistem hizmetleri

Çoğu ekonomik model tatlı su ekosistemleri tarafından sağlanan önemli servislere değer vermeyip, genellikle su kaynaklarının sürdürülemez bir şekilde kullanımına ve ekosistem bozulmasına yol açar. Arıtılmamış evsel ve endüstriyel atıksuların yanısıra tarımsal akış sularından gelen kirlilik de ekosistemlerin su ile ilgili hizmetleri sağlama kapasitesini zayıflatır.

Tüm dünyada ekosistemler, özellikle de sulak alanlar azalmaktadır. Ekosistem hizmetlerine gereken değer verilmemiş, bunlar iyi tanımlanmamış ve az kullanılmış olarak kalmışlardır. Ekosistemlere holistik yaklaşım, insan yapımı ve doğal altyapılar arasındaki kazançlı karışımdan elde edilecek faydayı maksimize edecektir.

Ekosistemlerin korunmasında karar verme yetkisine sahip olanlar ve planlamacılar için ekonomik sebepler belirleyici olabilir. Ekosistem fiyatlandırma, ekosistem korunmasında yapılan su ile ilgili yatırımlardan elde edilen kazançların, maliyetlerden çok daha fazla olduğunu göstermiştir. Bu fiyatlandırmalar ayrıca ekosistem korunmasında verilecek ödünlere değerlendirilmesinde önemlidir ve kalkınma planlarının daha iyi bilgilendirilmesi için kullanılabilir. 'Ekosistem temelli yönetim' biçiminin benimsenmesi uzun vadeli sürdürülebilirliğin sağlanması için kilit rodedir.

Kritik Kalkınma Sorunlarının Çözümünde Suyun Rolü

Su ve sürdürülebilir kalkınma arasındaki bağlantılar sosyal, ekonomik ve çevresel boyutların çok ötesine ulaşır. İklim değişikliğinin yanısıra insan sağlığı, gıda ve enerji güvenliği, kentleşme ve endüstriyel büyüme alanlarında sürdürülebilir kalkınmanın merkezindeki politikalar ve eylemler su yardımıyla desteklenebilir (ya da destek bulamayabilir).

Su temini, hijyen ve hijyen (WASH) alanındaki yetersizlikler, sağlık ve refah üzerinde büyük bir olumsuz etki yaratmaktadır ve ekonomik faaliyetlerde önemli azalmalar da dahil olmak üzere yüksek finansal kayıplara neden olur. Suya evrensel erişimi sağlamak amacıyla, dezavantajlı gruplar için yapılan çalışmalarda hızla artan ilerlemelere ve WASH hizmetlerinin yürütülmesinde sıfır ayrımcılık ilkesinin garanti altına alınmasına ihtiyaç vardır. Su ve hijyen hizmetlerine yapılan yatırımlar önemli ekonomik kazançlarla sonuçlanmaktadır; gelişmekte olan bölgelerde yatırım getirisi bir ABD doları (\$) başına 5 ila 28 ABD doları (\$) olarak tahmin edilmiştir. Evrensel ölçekte suya erişim hedefine ulaşmak için beş yıllık bir dönemde, yıllık yaklaşık 53 milyar ABD doları (\$) gerekmektedir – bunun 2010 yılı küresel GSYİH'nın %0,1'inden daha az bir orana tekabül ettiği düşünüldüğünde aslında az bir miktar olduğu görülüyor.

Kentsel alanlarda suya ve hijyene erişimi olmayan insanların sayısındaki artış, gelişmekte olan ülkelerdeki geçkondu semtlerinde yaşayan nüfusun hızla artması, yerel ve ulusal yönetimlerin bu topluluklara su ve hijyen imkânları sağlamadaki yetersizlikleri (ya da isteksizlikleri) ile doğrudan ilişkilidir. Dünyadaki geçkondu nüfusunun 2020 yılına kadar 900 milyona ulaşması beklenmektedir ve bu bölgelerde yaşayan insanlar aynı zamanda aşırı iklim olaylarının etkilerine karşı daha savunmasızdırlar. Ancak yine de kentsel su temini sistemlerini genişletmeye devam ederek ve yoksulların ihtiyaçlarını belirleyerek bu sistemlerin performansını artırmak mümkündür.

2050 yılına kadar, **tarımsal faaliyetler** küresel olarak %60 ve gelişmekte olan ülkelerde %100 daha fazla gıda üretme zorunluluğundadır. Küresel tarımsal su ihtiyacının mevcut büyüme oranları sürdürülemez olduğundan, su kayıplarının azaltılması ve en önemlisi suyla ilişkili olarak ürün veriminin artırılması yoluyla, tarım sektörünün su kullanım verimliliğini yükseltmesi gerekmektedir. Artan yoğun tarım faaliyetleriyle daha da kötüleşebilecek olan tarımsal su kirliliği, daha sıkı yönetmelikler, uygulamalar ve iyi hedeflenmiş ödeneklerin de dâhil olduğu bir takım araçların kombinasyonu ile azaltılabilir.

Enerji üretimi genelde yoğun miktarda su gerektirir. Sürekli büyüyen enerji taleplerinin karşılanması, tarım ve endüstri gibi diğer su kullanıcı sektörler üzerinde de etki yaratarak tatlı su kaynakları üzerindeki baskıyı artıracaktır. Bu sektörler de aynı zamanda enerjiye gereksinim duyduğundan, birlikte gelişebilecekleri sinerjiler yaratılabilir. Su için sürdürülebilir bir geleceğe ulaşmada, güç santrali soğutma sistemlerinin su verimliliğini maksimize etmek ve rüzgâr, solar FV ve jeotermal enerji kapasitesini yükseltmek önemli belirleyici faktörler olacaktır.

İmalat sanayi için küresel su talebinin, gelişmekte olan ekonomiler ve ülkelerdeki büyük talep artışı ile diğer bütün sektörlerin önünde yer alarak, 2000-2050 yılları arasında %400'lük bir artış göstermesi beklenmektedir. Birçok büyük şirket, tedarik zincirlerinde su kullanımının azaltılması ve değerlendirilmesinde önemli ilerlemeler kaydetti. Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler, benzer sorunlarla daha küçük ölçekte karşılaştıysa da, bu sorunların üstesinden gelmek için daha az araç ve olanaklara sahiptirler.

İklim değişikliğinin tatlı su sistemleri üzerindeki olumsuz etkileri, büyük olasılıkla faydalarından daha fazla olacaktır. Güncel tahminler, artan sera gazı emisyonlarıyla birlikte su kaynaklarının zamansal ve coğrafi dağılımlarında kritik değişiklikler olacağını ve su kaynaklı afetlerin sıklığı ve şiddetinde önemli artışlar olacağını göstermektedir. Yeni veri kaynaklarının kullanımı, daha iyi modeller ve daha güçlü veri analiz yöntemlerinin yanısıra uyarlanabilir yönetim stratejilerinin tasarımı, değişen ve belirsiz koşullara etkin bir biçimde müdahale etmeye yardımcı olabilir.

*Taze toplanmış zeytin (İtalya)
Fotoğraf: Richard Allaway*

*Jeotermal kuyu evi (İzlanda)
Fotoğraf: Lydur Skulason*

*Astana'da (Kazakistan) yeni inşaat
Fotoğraf: Shynar Jetpissova/DünyaBankası*

Bölgesel Bakış Açıları

Su ve sürdürülebilir kalkınma arayışındaki zorluklar bölgeden bölgeye değişir.

Avrupa ve **Kuzey Amerika**'nın karşılaştığı başlıca sorunlar kaynak kullanım verimliliğinin artırılması, atık ve kirliliğin azaltılması, tüketim alışkanlıklarındaki etkilenmeler ve uygun teknolojilerin seçimidir. Havza düzeyinde farklı amaçlı su kullanımlarının bir araya getirilmesi ve ulusal ve uluslararası politikaların birbiriyle uyumlu olacak şekilde geliştirilmesi uzun bir süre boyunca öncelikli olacaktır.

Asya ve **Pasifik** bölgesinde sürdürülebilirlik temiz su ve sanitasyona erişimdeki ilerlemeler ile yakından ilgilidir; çoklu kullanım genelinde su taleplerinin karşılanması ve eş zamanlı kirlilik yüklerinin hafifletilmesi; yeraltı suyu yönetiminin geliştirilmesi; ve su kaynaklı afetlere karşı olan direncin artırılması.

Arap bölgesinde sürdürülebilir kalkınma yolundaki ilerlemeleri yavaşlatan su ile ilgili engeller göz önüne alındığında su kıtlığı ön plandadır; burada sürdürülemez tüketim ve yüzey ve yeraltı su kaynaklarının aşırı miktarda kullanımı su kıtlığına katkıda bulunarak uzun vadede sürdürülebilir kalkınmayı tehdit etmektedir.

Latin Amerika ve **Karayipler** bölgesi için çok büyük bir öncelik su kaynakları yönetimi için resmi kurumsal bir kapasitenin oluşturulması ve su kaynaklarının yönetimi ve kullanımının sosyo-ekonomik gelişmelere ve yoksulluğun azaltılması için olan çalışmalara sürdürülebilir bir şekilde entegre edilmesidir. Bir diğer öncelik, 2015 sonrası kalkınma ajandası bağlamında suya ve hızıssıhhaya bir insan hakkı olarak tam erişimin sağlanmasıdır.

Afrika için temel amaç diğer bazı bölgelerin kalkınma süreçlerinde yaşanan olumsuzlukları tekrarlamadan, doğal ve insan bazlı kaynakları geliştirerek küresel ekonomiye kalıcı ve canlı bir katılım sağlamaktır. Mevcut durumda Afrika'nın potansiyel su kaynaklarının sadece %5'i geliştirilmiştir ve kişi başı ortalama depolama miktarı 200 m³tür (Kuzey Amerika'daki 6000 m³e kıyasla). Afrika'nın ekili arazilerinin sadece %5'i sulanmaktadır ve hidroelektrik enerji potansiyelinin %10'dan azı elektrik üretimi için kullanılmaktadır.

*Potato Park'da yürürken, Pisaq, Cusco(Peru)
Fotoğraf: Manon Koningstein (CIAT)*

Müdahaleler ve Uygulama Araçları

2015 sonrası kalkınma ajandası

Milenyum kalkınma hedefleri (MKH) küresel yoksulluğun azaltılması için kamusal, özel ve politik destek toplamada başarılı oldu. Su ile ilgili olarak MKH, içme suyu rezervleri ve hızıssıhhaya erişimin iyileştirilmesine için teşviklerde bulundu. Ancak MKH deneyimleri, 2015 sonrası kalkınma ajandası için su temini ve hızıssıhha konularının ötesinde, su için tematik olarak daha geniş, daha detaylı ve duruma özel faaliyet planları çağrısında bulunulması gerektiğini göstermiştir.

2014 yılında BM-Su, beş hedef alandan oluşan ve suya özel bir milenyum kalkınma hedefi önerisinde bulundu: (i) WASH; (ii) su kaynakları; (iii) su yönetimi; (iv) su kalitesi ve atıksu yönetimi; ve (v) su kaynaklı afetler. Bu derece odaklı bir su hedefi; sosyal, ekonomik, finansal ve diğer alanlarda büyük faydalar sağlayarak maliyetler üzerinde avantajlı konuma gelmelerine yardımcı olacaktır. Bu faydalar sağlık, eğitim, tarım ve gıda üretimi, enerji, sanayi ve diğer sosyal ve ekonomik faaliyetlerin gelişmesine kadar uzanacaktır.

Su ile ilgili yönetim alanındaki ilerlemeler; geniş bir yelpazedeki toplumsal aktörlerin, karar oluşturma sürecinin çeşitli düzeyler ve kuruluşlar arasında dağılmasını destekleyen kapsayıcı yönetim yapıları aracılığıyla bir araya gelmesi çağrısında bulunur.

Teselli ödülü "Temiz Hindistan Fotoğraf Yarışması" 2008
Fotoğraf: Dinesh Chandra

'İstedığımız Geleceği' Elde Etmek

Sürdürülebilir kalkınma ile ilgili olan 2012 BM konferansı (Rio+20) sonuç belgesi, İstedığımız Gelecek, 'suyun sürdürülebilir kalkınmanın temelinde yer aldığını' belirtmiştir, ama aynı zamanda kalkınma ve ekonomik büyüme kaynaklar üzerinde baskı oluşturmakta ve insanlar ve doğa için su güvenliğini bir sorun haline getirmektedir. Gıda, enerji ve diğer beşeri tüketimler için olan talebi karşılamak ve ekosistemleri korumak için gerekli olan su miktarı ile ilgili büyük belirsizlikler sürmektedir. Bu belirsizlikler, iklim değişikliğinin de etkisiyle artmaktadır.

Su yönetimi, kamu ve özel sektörde birçok farklı karar verme yetkisine sahip kimselerin sorumluluğundadır. Asıl sorun, bu paylaşılan sorumluluğun nasıl yapıcı bir konuma getirileceği ve farklı hak sahibi grupların ortaklaşa katılımlarıyla, bilgiye dayalı kararlar almak için gelinen bir toplanma noktası statüsüne çıkartılabileceğidir.

Yönetim

Su ile ilgili yönetim alanındaki ilerlemeler; geniş bir yelpazedeki toplumsal aktörlerin, karar oluşturma sürecinin çeşitli düzeyler ve kuruluşlar arasında dağıtılmasını destekleyen kapsayıcı yönetim yapıları aracılığıyla bir araya gelmesi çağrısında bulunur. Bu, örneğin, yerel su yönetimi ve su ile ilgili karar oluşturma aşamasında kadınların rolünün ve katkılarının önemini kabul etmeyi zorunlu kılar.

Pek çok ülke ilerlemeyen su reformları ile karşı karşıyayken, bazıları, merkezi olmayan yönetim ve nehir havzası kuruluşlarının oluşturulması da dahil olmak üzere, entegre su kaynakları yönetiminin (ESKY) çeşitli yönlerinin uygulanmasında büyük atılımlar yaptı. ESKY uygulamaları sıklıkla ekonomik verimliliğe yönelik olduğundan dolayı, eşitlik ve çevresel sürdürülebilirlik gibi konulara daha fazla vurgu yapılmasına ve toplumsal, idari ve siyasi sorumluluğun güçlendirilmesi için tedbirler alınmasına ihtiyaç vardır.

Risklerin En Aza İndirilmesi ve Faydaların Maksimize Edilmesi

Su kaynakları yönetiminin tüm alanları, hizmet temini ve altyapı (geliştirme, işletme ve bakım) için yatırım yapma önemli sosyal ve ekonomik faydalar yaratabilir. Su temini ve hızı için yapılan harcamalar, sadece sağlık gerekçeleri göz önüne alınsa dahi oldukça uygun maliyetlidir. Afet hazırlıkları, iyileştirilmiş su kalitesi ve atıksu yönetimi için yapılan yatırımlar da son derece düşük maliyetli olmaktadır. Hak sahibi gruplar arasında maliyet ve fayda dağılımının yapılması mali fizibilite açısından çok önemlidir.

Evrensel erişimi sağlamak amacıyla, dezavantajlı gruplar için yapılan çalışmalarda hızla artan ilerlemelere ve WASH hizmetlerinin yürütülmesinde sıfır ayrımcılık ilkesinin garantilenmesine ihtiyaç vardır.

Çocuklar doğru el yıkamanın ve temiz içme suyunun önemini öğreniyor, Had Ane İlkokulu, Oudomxay vilayeti (Laos). Fotoğraf: Bart Verweij/Dünya Bankası

Su kaynaklı afetler, iklim değişikliği ile büyük olasılıkla artmakla beraber, tüm doğal tehlikeler arasında en ekonomik ve sosyal olarak yıkıcı olandır. Planlama, hazırlık ve koordine müdahaleler (sel yatağı yönetimi, erken uyarı sistemleri ve risk ile ilgili artırılan kamu bilinci de dâhil olmak üzere) toplulukların direncini büyük ölçüde artıracaktır. Yapısal ve yapısal olmayan sel yönetimi yaklaşımlarının birlikte kullanılması özellikle maliyet etkindir.

Riskler ve su ile ilgili çeşitli güvenlik sorunları, teknik ve sosyal yaklaşımlarla azaltılabilir. Geri kazanılmış atıksuyun tarımda, belediye parklarının ve arazilerinin sulanmasında, endüstriyel soğutma sistemlerinde kullanıldığının ve bazı durumlarda güvenli bir şekilde içme suyuyla karıştırıldığının artan sayıda örnekleri vardır.

Su kaynaklarına ait mevcut değerlendirmeler, modern su taleplerini karşılamada genellikle yetersizdir. Deęerlendirmelerin yapılması; bilinçli yatırım ve yönetim kararlarının alınması, sektörler arası karar verme sürecinin kolaylaştırılması, ve hak sahibi gruplar arasındaki uzlaşma ve ödünlerin belirtilmesi için gereklidir.

Eşitlik

Sosyal eşitlik meselesi, sürdürülebilir kalkınmanın, gelişme ve su politikalarında yetersiz bir şekilde ele alınmış boyutlarından biridir. Sürdürülebilir kalkınma ve insan hakları perspektifleri, eşitsizliklerin azaltılması ve WASH hizmetlerine ulaşımdaki haksızlıklar ile mücadele adına çağrıda bulunmaktadır.

Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi; yatırım önceliklerinin ve işletme ile ilgili prosedürlerin, hizmet vermek ve toplumda suyun daha adil biçimde dağıtımını sağlamak amacıyla yeniden yönlendirilmesini gerektirir. Yoksulların yararına olan bir fiyatlandırma politikası, bakım masraflarının ve potansiyel sistem genişletilmesinin desteklediği bir seviyede suyun ücretlendirilmesini sağlarken, maliyeti mümkün olduğunca düşük tutar.

Suyun fiyatlandırılması, kıt su kaynaklarının nasıl en yüksek değerlerdeki kullanımlar (mali açıdan veya diğer kazançlar) için tashis edileceği açısından yol göstericidir. Adil fiyatlandırmalar ve su ruhsatları; su çıkarımının yanı sıra kirli su salımlarının da, verimli işletmelere ve çevresel sürdürülebilirliğe (sanayi ve büyük ölçekli sulama aktivitelerini olduğu kadar küçük ölçekli ve geçim kaynağı olan tarım faaliyetlerinin de olanaklarına ve ihtiyaçlarına uyum sağlayarak) katkıda bulunduğunu temin etmelidir.

Eşitlik ilkesi, muhtemelen herhangi bir teknik öneriden çok daha etkili olarak, herkes için su güvenliğinin olduğu bir dünya garantisini beraberinde getirmektedir.

We acknowledge with gratitude the financial support provided by the Government of Italy and Umbria Region.

Prepared by WWAP | Richard Connor and Engin Koncagül

This publication is produced by WWAP on behalf of UN-Water.

United Nations World Water Assessment Programme

Programme Office for Global Water Assessment

Division of Water Sciences, UNESCO

06134 Colombella, Perugia, Italy

Email: wwap@unesco.org

<http://www.unesco.org/water/wwap>

Photo credits: Cover: Local fisher using a traditional net, Situ Gunung, Sukabumi, West Java (Indonesia).

Photo : Ricky Martin/CIFOR

© UNESCO 2015